

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Temporal expectations and their violations

Ladinig, O.

Publication date
2009

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Ladinig, O. (2009). *Temporal expectations and their violations*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Samenvatting

Dit proefschrift bevat een collectie artikelen die temporele verwachtingen bij het luisteren naar muziek onderzoeken. De term ‘verwachting’ (*expectation*) impliceert een actieve rol van de luisteraar: hij of zij voorspelt voortdurend welke gebeurtenissen, wanneer in de nabije toekomst zullen gebeuren. Hoe sterker deze verwachtingen zijn, hoe groter een gevoel van schending van deze verwachtingen als deze niet bevestigd worden. Als een verwachting geschonden wordt geeft dit informatie over de onderliggende cognitieve functies die deze verwachtingen genereren.

Het proefschrift onderzoekt met name wat de rol is van muzikale deskundigheid (*expertise*: expliciet leren d.m.v formele muzieklessen) en blootstelling (*exposure*: impliciet leren van statistische regelmatigheden door luisteren naar muziek) in de vorming van verwachtingen in het luisteren, maar ook in hoeverre aangeboren cognitieve mechanismen een rol spelen.

Het onderzoek laat zien dat twee typen verwachting actief zijn in het luisteren naar muzikale ritmes. De eerste is gebaseerd op een hiërarchisch gestructureerde verwachting die een accentstructuur legt op ritmische gebeurtenissen (metrische verachting). In dit verband werd aangetoond dat een *metrum* (of maatsoort) wordt geïnduceerd (opgewekt) in alle luisteraars, ongeacht het niveau van formele muzikale opleiding. Bovendien kon worden aangetoond dat het meest saillante niveau van een metrum - de ‘beat’ of *tactus* -, actief is in pasgeboren baby’s.

Het tweede aspect van verwachting dat in dit proefschrift beschreven wordt is het *serial position effect*. Zowel musici and niet-musici hebben een sterkere verwachting voor gebeurtenissen aan het begin (*primacy effect*) en aan het einde (*recency effect*) van een metrische eenheid.

Daarnaast werd op een kleinere tijdschaal steun gevonden voor de hypothese dat luisteraars gevoelig zijn voor afwijkingen op een temporeel micro-niveau, en onderscheid kunnen maken tussen temporeel getransformeerde en niet getransformeerde muzikale uitvoeringen. Leken luisteraars blijken deze oordelen even goed te kunnen maken als muzikale experts. Niet muzikale *expertise*, maar *expo-*

sure - blootstelling aan een bepaald muzikaal genre - blijkt een rol te spelen in dit type luisteroordelen.